

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 22. marts 2015

Kirke dag: Mariæ bebudelse/A

Tekst: Luk 1,26-38

Salmer:

SK: 106 * 441 * 71 * 72 * 80,1 * 9,7-10

LL: 106 * 71 * 72 * 80,1 * 9,7-10

Der findes rigtig mange kunstneriske fremstillinger af dagens evangeliefortælling om Maria og Gabriel. Tegninger i bøger, malerier, statuer og litterære værker. Rigtig mange af dem skildre mødet mellem Maria og Gabriel i samme situation, nemlig den, som optog rigtig mange kvinder rigtig meget i datidens samfund, og for øvrigt stadig gør det, nemlig i fuld gang med de huslige pligter.

Maria i gang med kost og spand, krukke og fæde og skåle, dej og grøntsager. Maria var gammel nok til, at den slags pligter allerede fyldte meget i hendes hverdag. En hverdag som nok ikke rummede særligt meget venindetid og facebooktid. En hverdag, hvor det huslige fyldte meget mere, end det fylder for os i dag, for alting var bare så meget mere besværligt for en husmor for 2000 år siden. Dengang var der ingen far eller mand, der kom hjem og også tog del i opgaverne. Det er først i nyere tid, det er blevet almindeligt. Der er også dem, der siger, at det er derfor, der er kommet så mange husholdningsmaskiner i hjemmet, som vi har i dag.

Maria havde yderligere et incitament til at tage del i husholdningen; hun skulle øve sig. Ægteskabet med Josef var jo forestående, og en dag skulle hun holde hus for Josef og føde hans børn. At sige det på den måde kan godt for nogle lyde kønsdiskriminerende, for det er vel også hendes børn, og

hendes hus. Ja, men lad det nu ligge, for sådan tænkte en Maria ikke på det tidspunkt. Hun drømte om, at hun blev hans, og ikke at han blev hendes.

Om end omstændighederne er anderledes for os, så tror jeg ikke, der er forskel på, hvordan Maria har drømt om fremtiden og så den måde vi måske selv engang drømte om fremtiden i det lys. Jeg kan godt huske drømme og forventninger om at skulle skabe hjem sammen. Jeg kan godt huske drømme og ønsker om at gøre min kone til mor.

På en og samme tid drømmer man, og frygter, at man ikke kan indfri den andens drømme, eller for den sags skyld sine egne.

Der findes – eller der gjorde i hvert tilfælde en gang, for om den stadig står der, ved jeg ikke – en statue i Nazareth, der forestiller en ung pige, en ung kvinde i frisk og let og glad gang. Den forestiller Maria. Men i modsætning til rigtig mange andre fremstillinger af Maria, så at sige bundet til sit sted, så forestiller denne en Maria på vej. Jeg ved godt, at man kan sagtens være på vej i livet, selv om man står stille på sit sted. Men statuen er bare meget mere tydelig om dette.

Hvor har Maria været henne? Hvor er hun på vej hen? Har hun lige været henne og se sin Josef i tømmerværkstedet? Har de lige snydt sig til lidt kys og kram i skyggen bag brædestablen? Eller er hun på vej til det? Eller er hun på vej hjem og skal lige ”snyde” sig hen forbi veninden for lige at dele sin ungdommelige glæde og kærlighed med hende? Statuen sprudler af ungdommeligt liv og glæde i en Maria på vej.

Statuen består af to figurer. Og det er som om den ene er kommet til, har fundet Maria dér på vej og nu slår følge med hende. Det er englen Gabriel.

Englen Gabriel med et budskab til Maria. Et budskab, der fuldstændig vender rundt på alle drømme og forventninger. Et budskab, der på en og samme tid standser hende på sin vej og sender hende på vej. En vej, der ikke er hendes, men Guds. Og derfor også en vej, der kan blive hendes.

Det sker nogle gange, at natten glider ind foran dagen, og det mørknes og kølnes om os, og tiden nærmest standses. Det skete i fredags med solformørkelsen, selv om vi hos os blot så det blive en smule mere gråt i vejret. Men andre så dag blive til nat. Det sker langt oftere for os alle sammen, at vi standses på vor vej, og der bliver mørkt omkring os, og drømme og forventninger får lige som en bom ned for sig. Tiden står stille i sit mørke.

Da kan vi nemt som en Maria frygte og forfærdes. Og selv om vi kan se eller stilles i udsigt, at vejen ikke standser her; men vejen blot er under forandring, så kan det være svært at se det mulige i det. Måske fordi det er umuligt. Når en kvinde ikke har været sammen med en mand, kan hun ikke blive gravid. Ikke på Marias tid. Og sådan kan der sagtens være helt umulige muligheder i vejen videre frem. Og om end dag bliver til nat og det kun for en stund, så kan det føles som meget længe.

En af TV-kanalerne er begyndt på en ny programserie, der hedder *Nyskilt i kærlighed, krig og kaos*. Forleden aften blev den udsendelse efterfulgt af en anden serie, der hedder *Det perfekte match*. Det kan man jo så fundere lidt over. Men i begge udsendelser dukker et begreb op, som faktisk optager rigtig mange af os rigtig meget. Lykke. Vi jager efter lykke. Vi drømmer om lykken. Vi har lykkelige forventninger til lykken. Og vi frygter og forfærdes, rystes måske i vores grundvold, når

vores lykke går i stykker. Og det er vel med rette og forventeligt.

For nogle mennesker er lykke forbundet med, at livet går efter deres vej. Lykken er, når livet går, som de drømmer om, har forventninger til og har planlagt og har muligheder til. Det gælder ikke for alle; men det gælder for mange.

I dét billede, og hvis det gælder for Maria, så er hun i dét øjeblik en ulykkelig, ung kvinde. Alt, hvad der var lyserødt og sprudlende i kroppen på hende, lige indtil Gabriel slår følge på hendes vej, er sat på stand by. Dag er blevet til nat.

Så ved jeg godt, at det er nemmere at finde nye muligheder og nye veje, når dagen skimtes bag natten; når vi ved, at månen flytter sig igen og ikke efterlader sig en varig skygge. Og det er unægtelig også nemmere at finde lykken på den nye vej, når man så tydeligt som Maria, ser, at det nye er en guddommeligt vej. Når den nye vej ligefrem udstikkes for en på allerhøjeste sted, så er det nemmere at acceptere den og gå ad den.

Nej, det er slet ikke nemmere. Der er så mange eksempler på mennesker, der har set det nye i et guddommeligt lys, og alligevel vælger det fra eller er ulykkelige i det. Det er langt fra de færreste af os, der får en livsvej stukket ud så konkret og storslået som Maria; men der er også rigtig mange af os, der ikke ønsker at gå ad Guds vej, fordi den måske ødelægger vor lykke.

Nu skal det ikke handle om lykke. Men alligevel tror jeg, at vi kan lære noget af Maria. Måske handler livet ikke om lykke. Måske handler lykke om livet. Måske finder vi ikke livet i lykken. Men måske finder vi lykken i livet. Eller sagt lidt anderledes: måske handler livet ikke så meget om, at vejen går,

hvor jeg i mine drømme har lagt den, som det handler om, at jeg går, hvor vejen er.

Det her er slet ikke nok at sige, hvis det skulle handle sådan lidt mere filosofisk om liv og lykke i vore eksistentielle vilkår og muligheder. I denne sammenhæng er det tanker, man kan lade ligge eller brygge videre på. Men de hører med, fordi jeg tror, at de et eller andet sted, måske ubevidst, hører med i Marias situation: standset på vejen og sendt videre på vejen.

Så må jeg selvfølgelig medgive, at der er forskel på mange af de veje, vi sendes videre ad, og så Marias vej som mor til verdens frelser ved Helligåndens indgriben. Den erfaring er der ikke så mange andre, der kan dele med hende eller sætter sig ligeværdigt ind i. Hun er jo den eneste af sin slags.

Men skal hun også være den eneste af vores slags? Skal hun være den eneste, der tager kaldet og opgaven på sig med ordene: Lad det ske mig efter dit ord!?

Vi nærmer os påske. Jeg kan ikke høre Maria ord: ”Lad det ske mig efter dit ord!” uden at høre genklangen deraf i hendes søns ord i Getsemane have natten mellem skærtorsdag og langfredag. Maria kendte ikke sin fremtid; det gjorde Jesus. Og han tryglede om at blive den fremtid foruden; men ske ikke min vilje men din.

Dermed bad Jesus på helt samme måde, som han har lært os at bede: ske din vilje som i Himlen, således også på jorden.

Må den bøn ikke bare være en remse for os; men en Maria-oprigtig bøn om, at det sker os efter Guds vilje. Marias nye vej var ikke sorgløs og problemfri, den var ikke kun guddommelig lykkelig. Men både hun og vi kan opleve, at når Gud standser os på vejen og sender os videre på vejen, så sker det også for

os, at Helligånden kommer over os, og den Højestes kraft skal overskygge os.

Maria blev kaldet til at bære Frelseren ind i verden. Vi er kaldet til at bære Frelseren ud i verden. Må vi deri se os som en Maria, en Herrens tjener og tjenerinde og gå i tillid til, at intet er umuligt for Gud.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen